

Till rektor: Använda och undervisa om och med generativ AI – för lärare

För upplägg, struktur
och implementering
i verksamheten

Handledningsstöd till dig som rektor

För upplägg, struktur och implementering i verksamheten.

Länk till utbildningen:
[innovationsarena.goteborgsregionen.se/
anvanda-och-undervisa-om-och-med-
generativ-ai-for-larare-kurs](https://innovationsarena.goteborgsregionen.se/ anvanda-och-undervisa-om-och-med-generativ-ai-for-larare-kurs)

Länk till sida om utbildningen på
Göteborgs innovationsarenas webbplats

AI i skolan – en skolutvecklingsfråga

AI påverkar redan hur information skapas, sprids och används. Oavsett hur mycket AI används i undervisningen behöver skolan förhålla sig till hur utvecklingen påverkar elever, lärande och samhället. Utbildningen Använda och undervisa om och med generativ AI fokuserar på hur AI påverkar undervisning, lärande, bedömning och skolans uppdrag.

Utbildningen presenterar inte en färdig modell för hur AI ska användas i undervisningen. I stället får lärare möjlighet att utforska och pröva olika sätt att använda AI samt utveckla förståelse för de didaktiska frågor som väcks när AI blir en del av undervisning och lärande.

Utbildningen syftar till att skapa förutsättningar för genomtänkta samtal om undervisning, lärande och skolans uppdrag i en tid där AI blir en allt tydligare del av elevernas vardag. Utbildningen är inte tänkt som ett separat AI-projekt, utan som ett stöd för skolans pågående arbete med undervisningsutveckling, lärande och likvärdighet.

Din roll som rektor

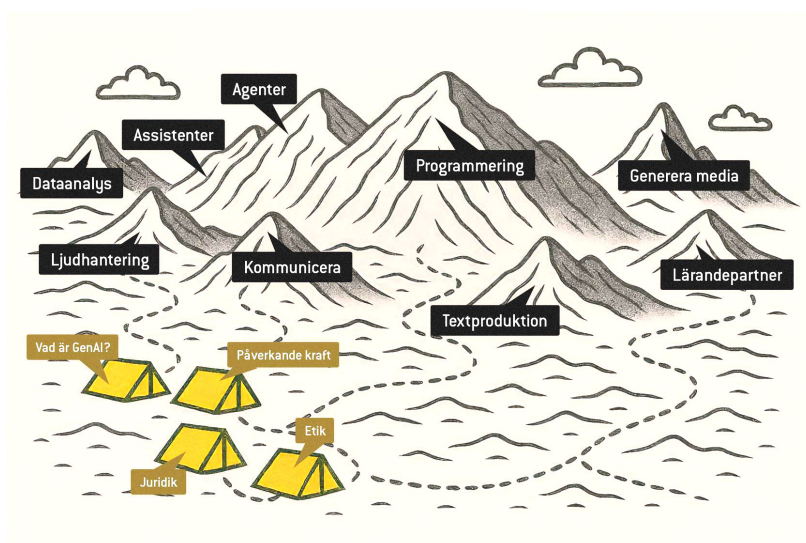
Du behöver inte vara expert på AI för att stödja arbetet. Din viktigaste uppgift är att skapa förutsättningar för lärarnas lärande och bidra till att arbetet får legitimitet, riktning och långsiktighet. När lärare får möjlighet att utforska frågor tillsammans utvecklas inte bara individuell kunskap utan också ett gemensamt språk och en gemensam förståelse för hur skolan kan möta de möjligheter och utmaningar som AI medför.

Bakgrund och ramverk

Utbildningen är framtagen av Göteborgsregionens Innovationsarena och bygger på forskning, nationella styrdokument samt aktuella kunskapsunderlag om generativ AI, undervisning, lärande, bedömning och AI-litteracitet.

Som grund för utbildningens struktur och innehåll används också Göteborgsregionens kompetensramverk för generativ AI. Ramverket beskriver centrala kompetensområden för arbete med generativ AI och fungerar som stöd för utbildningens innehåll, progression och praktiska tillämpning.

I grundutbildningen Förstå och lära om generativ AI – för lärare låg fokus på att bygga en grundläggande förståelse för generativ AI och dess betydelse för skolan. Den här utbildningen tar nästa steg och fokuserar på hur generativ AI kan användas i undervisning, lärande och bedömning samt hur undervisningen kan bidra till att utveckla elevers AI-litteracitet.

Läs mer om kompetensramverket: Ramverk för kompetensutveckling inom generativ AI på innovationsarena.goteborgsregionen.se

Utbildningens fokus

- 1 AI i lärarens uppdrag (ca 60min + ca 30 min)
- 2 Kommunicera och samarbeta med AI (ca 60min + ca 45min)
- 3 AI som lärandepartner och coach (ca 60 + ca 40 min)
- 4 Planera och genomföra undervisningen med AI (ca 60 min + ca 40 min)
- 5 AI och bedömning (ca 40 min + ca 60 min)
- 6 Elevernas AI-litteracitet och undervisning i praktiken (ca 45 min + ca 60 min)

REKOMMENDATION

Låt träffarna ligga tätt i tid och med samtliga deltagare närvarande. Det underlättar samsyn och kontinuitet.

Valbar fördjupningsmodul – Praktisk användning av generativ AI

Utbildningen har en tydlig röd tråd där fokus successivt breddas från förståelse av AI till lärares användning av AI, undervisning, bedömning och elevers AI-litteracitet. Samtidigt är modulerna utformade så att de även kan användas fristående utifrån verksamhetens behov.

Den valbara fördjupningsmodulen ger möjlighet att fortsätta utforska hur generativ AI kan användas som stöd i lärarens arbete genom fler exempel, prövningar och reflektioner.

Målet är inte att alla lärare ska bli AI-experter. Målet är att stärka lärares professionella omdöme och förmåga att göra medvetna val kring AI i undervisningen.

Utbildningens upplägg

Varje modul består av en förberedande enskild del och en kollegial del.

I den enskilda delen tar deltagarna del av texter, filmer, reflektionsfrågor och praktiska övningar som introducerar modulens innehåll och förbereder det kollegiala samtalet.

I den kollegiala delen möts deltagarna för att diskutera erfarenheter, pröva perspektiv och undersöka hur frågorna tar form i undervisningen och verksamheten.

Den enskilda delen består vanligtvis av en förberedande del (ca 5–20 min) och ett avsnitt för prövande och reflektion (ca 30–60 min). Den kollegiala delen omfattar vanligtvis cirka 40–60 minuter per modul.

Tre nyckelområden för dig som rektor

Förutsättningar

Skapa goda organisatoriska förutsättningar för genomförandet.

Säkerställ att:

- det finns avsatt tid för både den enskilda och den kollegiala delen
- deltagarna vet när de olika delarna ska genomföras
- träffarna genomförs med kontinuitet
- deltagandet är prioriterat i verksamheten

Legitimitet

Visa att arbetet är en viktig del av skolans utveckling.

Koppla gärna utbildningen till:

- skolans uppdrag
- skolans systematiska kvalitetsarbete
- undervisningens kvalitet
- elevers lärande och utveckling
- likvärdighet

Riktning

Hjälp till att hålla fokus på utbildningens kärnfrågor.

Det handlar inte främst om teknik eller enskilda AI-verktyg. Det handlar om frågor som:

- Hur påverkas undervisningen?
- Hur påverkas lärandet?
- Hur påverkas bedömningen?
- Vad behöver elever utveckla för att kunna använda, förstå, granska och ta ansvar i mötet med AI?

Samverkan med samtalsledaren

Samtalsledaren har en viktig roll i att skapa struktur, delaktighet och fördjupning i de kollegiala samtalen.

Inför utbildningen är det värdefullt att ni tillsammans:

- går igenom utbildningens syfte och upplägg
- planerar tid och organisation
- tydliggör förväntningar på uppdraget
- bestämmer hur ni följer upp arbetet under utbildningens gång

Återkom gärna till korta avstämningar under utbildningen för att fånga upp frågor, behov och erfarenheter.

Varför kollegiala samtal?

Lärare kommer in i utbildningen med olika erfarenheter av AI. Några använder AI regelbundet, andra har begränsad erfarenhet. Styrkan i utbildningen ligger inte i att alla ska göra eller tycka samma sak, utan i att deltagarna får möjlighet att undersöka frågor tillsammans.

De kollegiala samtalen bidrar till att skapa ett gemensamt språk, utveckla gemensam förståelse, synliggöra olika perspektiv och stärka undervisningens kvalitet. De kan också bidra till ökad likvärdighet mellan elever och undervisningsgrupper. Det är ofta i dessa samtal som skolans gemensamma förhållningssätt växer fram.

Följ upp under utbildningens gång

Syftet med uppföljningen är inte att kontrollera deltagandet utan att stödja lärandet och utvecklingen

Exempel på frågor att ställa:

- Vilka frågor återkommer i de kollegiala samtalen?
- Vad verkar lärarna behöva undersöka vidare?
- Vad har blivit tydligare genom utbildningen?
- Vilka konsekvenser ser ni för undervisning och bedömning?
- Vad behöver elever få undervisning om?
- Finns det frågor som berör likvärdighet eller skolans demokratiuppdrag?

Efter utbildningen

När utbildningen avslutats kan det vara värdefullt att tillsammans reflektera över:

- Vad har vi fått syn på?
- Vad vill vi ta vidare i undervisningen?
- Vilka frågor behöver vi fortsätta utveckla tillsammans?
- Finns det områden där vi behöver fördjupa vårt arbete?

Utbildningen är inte tänkt som en avgränsad insats, utan som ett stöd för skolans långsiktiga arbete med undervisningsutveckling, lärande och likvärdighet.

Checklista – för dig som rektor

Fyll i checklistan digitalt eller skriv ut och fyll i för hand.

- ☐ Jag har tagit del av utbildningens syfte, innehåll och upplägg.
- ☐ Jag har skapat förutsättningar för deltagarnas arbete.
- ☐ Jag har gett samtalsledaren mandat och stöd i uppdraget.
- ☐ Jag följer upp hur arbetet utvecklas under utbildningens gång.
- ☐ Jag kopplar utbildningen till skolans utvecklingsarbete och kvalitetsarbete.
- ☐ Jag planerar för hur arbetet kan tas vidare efter utbildningens avslut.

Referenser och kunskapsunderlag

Utbildningen bygger på forskning, nationella styrdokument och aktuella kunskapsunderlag om generativ AI, undervisning, lärande, bedömning och AI-litteracitet. Innehållet har utformats med utgångspunkt i skolans uppdrag och de didaktiska frågor som generativ AI aktualiserar i undervisningen.

Styrdokument

- **Skolverket (2022).** *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22).*
- **Skolverket (2025).** *Läroplan för gymnasieskolan (Gy25).*
- Särskilt relevanta delar:
 - skolans demokratiuppdrag
 - elevers utveckling av digital kompetens
 - källkritik och informationssökning
 - kritiskt tänkande
 - undervisning och bedömning

Nationella kunskapsunderlag

AI-kommissionen (2024). *Färdplan för Sverige.*

Skolverket. Stödmaterial, råd och lägesbilder om AI, digital kompetens, källkritik, undervisning och skolutveckling.

Internetstiftelsen. Rapporter och analyser om ungas digitala vardag, informationsmiljöer och digital kompetens.

AI Sweden. Rapporter, vägledningar och kunskapsunderlag om AI-kompetens, AI-litteracitet och användning av generativ AI inom offentlig sektor och utbildning.

Forskning om AI-litteracitet, digital kompetens och lärande i utbildning från svenska och internationella forskningsmiljöer, bland annat vid Linköpings universitet.

Praktiknära arbete kring informationskunnighet, källkritik och undervisning i digitala informationsmiljöer, bland annat genom Christina Lövings arbete.

Internationella kunskapsunderlag

UNESCO (2023). *Guidance for Generative AI in Education and Research.*

UNESCO (2024). *AI Competency Framework for Teachers.*

OECD (2023). *Generative Artificial Intelligence and the Future of Education.*

European Commission (2022). *Ethical Guidelines on the Use of Artificial Intelligence and Data in Teaching and Learning.*

Forskning om undervisning, lärande och bedömning

Hattie, J. (2023). *Visible Learning: The Sequel.*

William, D. (2018). *Att följa lärande – formativ bedömning i praktiken.*

Timperley, H. (2013). *Det professionella lärandets inneboende kraft.*

Utbildningens didaktiska utgångspunkter

Utbildningen utgår från att:

- lärande utvecklas genom aktiv bearbetning, reflektion och dialog
- lärarens professionella omdöme är centralt vid användning av AI
- AI kan fungera som stöd för lärande, men inte ersätta lärande
- undervisning och bedömning behöver utformas så att elevers lärande och kunnande kan synliggöras även när AI finns tillgängligt
- elever behöver utveckla AI-litteracitet för att kunna använda, förstå, granska och ta ansvar i mötet med AI
- elever behöver utveckla förmågan att orientera sig, värdera information och fatta medvetna beslut i en alltmer AI-påverkad informationsmiljö
- frågor om AI behöver förstås i relation till skolans demokratiska uppdrag, likvärdighet och värdegrund
- AI i skolan handlar både om frågor som rör användning av AI i undervisning och lärande och om att ge elever kunskap om hur AI påverkar individer, samhälle och informationsmiljöer.